

Pohjois-Karjalan kuntien, Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen ja Pohjois-Karjalan maakuntaliiton sopimus yhdyspintarakenteista, toimintamalleista, työnjaosta ja tiedonkulusta.

Sisällysluettelo

1. Sopimusosapuolet	2
2. Sopimuksen lähtökohdat ja tarkoitus	2
3. Yhteistyön lainsäädäntöpohja	2
4. Sovittavat periaatteet	3
5. Yhteistyön tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit	3
6. Yhteistyörakenteet	4
6.1. Strateginen taso	4
6.2. Operatiivinen taso	5
6.3. Alueellinen hv-koordinaattoriverkosto	5
6.4. Kumppanuuden taso	6
6.4.1. Alueelliset kumppanuusryhmät	6
6.4.3. Pohjois-Karjalan hyvinvoinnin kumppanuusryhmä	6
7. Muut yhdyspinnat	7
7.1. Varautuminen	8
7.2. Asukkaiden työllistymisen ja työkyvyn edistäminen	8
7.3. Ulkomailta muuttavien uusien kuntalaisten asettautumisen ja kotoutumisen edistäminen	9
8. Yhteistoiminnan käytännön pelisääntöjä	10

1. Sopimusosapuolet

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
y-tunnus: 3221317-4
Osoite: Tikkamäentie 16, 80210 Joensuu

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
y-tunnus: 0927140-5
Osoite: Siltakatu 2, 80100 Joensuu

Heinäveden kunta
y-tunnus: 0164308-3
Osoite: Kermanrannantie 7, 79700 Heinävesi

Ilomantsin kunta
y-tunnus: 0167589-4
Osoite: Soihtulantie 7, 82900 Ilomantsi

Joensuun kaupunki
y-tunnus: 0242746-2
Osoite: Rantakatu 20, 80100 Joensuu

Juuan kunta
y-tunnus: 0168654-2
Osoite: Poikolantie 1, 83900 Juuka

Kiteen kaupunki
y-tunnus: 0168900-6
Osoite: Kiteentie 25, 82500 Kitee

Kontiolahden kunta
y-tunnus: 0169048-8
Osoite: Keskuskatu 8, 81100 Kontiolahti

Lieksan kaupunki
y-tunnus: 0169321-6
Osoite: Pielisentie 3, 81700 Lieksa

Liperin kunta
y-tunnus: 0169583-6
Osoite: Keskustie 3, 83100 Liperi

Nurmeksien kaupunki
y-tunnus: 0207669-0
Osoite: Kirkkokatu 14, 75500 Nurmes

Outokummun kaupunki
y-tunnus: 0207604-1

Osoite: Hovilankatu 2,83500 Outokumpu

Polvijärven kunta
y-tunnus: 0169823-6
Osoite: Polvijärventie 15, 83700 Polvijärvi

Rääkkylän kunta
y-tunnus: 0169967-7
Osoite: Kinnulantie 1, 82301 Rääkkylä

Tohmajärven kunta
y-tunnus: 1919717-3
Osoite: Järnefeltintie 1, 82600 Tohmajärvi

2. Sopimuksen lähtökohdat ja tarkoitus

Hyvinvointialueilla ja kunnilla on yhteiset asukkaat sekä asukas- ja asiakaskohtaisesti toteutettaviin palveluihin liittyviä yhteistyötarpeita. Sopimusosapuolet ovat keskenään tasavertaisia juridisia toimijoita ja tällä sopimuksella sovimme yhteistyön tekemisen periaatteista, pohjoiskarjalaisesta toimintamallista ja yhteistyölle asetetuista tavoitteista. Tässä sopimuksessa sovimme osapuolten välisestä yhteistyöstä sekä strategisen ja operatiivisen tason, hyvinvointikoordinaattoriverkoston sekä alueellisten kumppanuusryhmien ja Pohjois-Karjalan hyvinvoinnin kumppanuusryhmän yhteistyörakenteista ja vastuutahot.

Asukkaiden terveyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen on kaikkien sopimuspuolten yhteinen tehtävä.

3. Yhteistyön lainsäädäntöpohja

Lainsäädännössä yhteistyövelvoite kuntien ja hyvinvointialueen välillä on säädetty muun muassa seuraavissa pykälissä:

Hyvinvointialuelaki
§ 8 (tehtäväsiirrot hyvinvointialueen ja kuntien välillä)
§ 14 (neuvotteluelvoite valtuustokausittain).

Laki sosiaali- ja terveyshuollon järjestämiseksi 612/2021:
§ 6 (hyte; kuntien velvollisuus),
§ 7 (hyte; hyvinvointialueen velvollisuus),
§ 10 (palvelujen yhteensovitussovelvollisuus kuntien ja valtion kanssa),
§ 32 (TKKI)
§ 50 (varautuminen).

Valmiuslaki

§ 12 (varautumisvelvollisuus)

Pelastuslaki:

§ 42 Yhteistyö onnettomuuksien ehkäisemisessä,
§ 46 ja 47 Yhteistyö pelastustoiminnassa ja suunnitelmien laadinnassa,
§ 65 Yhteistoiminta väestönsuojeluun varautumisessa.

Laki kotouttamisen edistämisestä

Lisäksi aluekehittämisen lainsäädäntö ja muu erityislainsäädäntö soveltuvin osin

4. Sovittavat periaatteet

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue, Pohjois-Karjalan maakuntaliitto ja Pohjois-Karjalan kunnat ovat toistensa strategisia kumppaneita. Strateginen kumppanuus rakentuu vahvaan luottamukseen ja sitoutumiseen yhteiseen valmisteluun, tekemiseen ja toteuttamiseen. Yhteistyön pohjana ovat lakisääteiset suunnitelmat, hyvinvointialueen, maakuntaliiton ja kuntien strategiat, ohjelmat ja suunnitelmat sekä kuntien sekä hyvinvointialueen hyvinvointikertomukset ja -suunnitelmat. Yhteisen tilannekuvan muodostamiseen käytetään yhteisesti sovittuja tietolähteitä.

5. Yhteistyön tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit

Osapuolet sitoutuvat edistämään tässä kohdassa määriteltyjen yhteisesti asetettujen tavoitteiden toteutumista. Osapuolet sitoutuvat mittaamaan tavoitteiden saavuttamista jokaisen tavoitteen osalta. Strategisen yhteistyösopimuksen mittareita seurataan ja tarkastetaan tässä sopimuksessa kuvatulla tavalla.

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen

Yhteisen johtamisen tavoitteena on asukkaiden hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen. Hyvinvoinnin ja terveyden sekä turvallisuuden edistäminen perustuu yhteisesti tuotettuun tilannekuvaan väestöstä, eri väestöryhmistä, kustannuksista sekä näiden kehitysnäkymistä. Yhteistyö sekä kehittäminen perustuu selkeään ja ennakoivaan asioiden valmisteluun. Jokainen osapuoli sitoutuu tiedon tuotantoon. Vuodesta 2025 alkaen on olemassa hyvinvointialueen, kuntien ja maakuntaliiton yhteinen alueellinen hyvinvointikertomus. Sopimuksen osapuolilla on viranhaltija/työntekijä -vastinparit ja näillä riittävät resurssit. Yhteistyötä tehdään avoimin ja vuorovaikutuksellisin suhtein. Sujuvalla yhteistyöllä turvaamme elinvoimaisen ja hyvinvoivan maakunnan.

6. Yhteistyörakenteet

Yhteistyörakenteista sovitaan tässä sopimuksessa neljälle toisiaan täydentävälle tasolle: strateginen, operatiivinen, hv-koordinaattori ja kumppanuustaso.

6.1. Strateginen taso

Kunnan, hyvinvointialueen ja maakuntaliiton on strategisessa suunnittelussaan asetettava hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet ja määriteltävä tavoitteita tukevat toimenpiteet

Strateginen taso rakentuu kuntien, hyvinvointialueen sekä maakuntaliiton (poliittisen johdon ja/tai virkamiesjohdon) yhteiselle valtuustokauden strategisen tason neuvottelulle sekä vuosittaisille alueellisille tapaamisille.

Neuvottelun tehtävänä on varmistaa strategisen tason yhteistyön sujuvuus ja muodostaa yhteinen tietoavusteinen päätöksenteko, tilannekuva, rakentaa yhteistä luottamusta ja linjata yhteistyörakenteista. Strategisissa neuvotteluissa sovitaan yhteiset tavoitteet, toimintamallit ja niiden toteutumista todentavat mittarit. Nämä tarkennetaan erillisessä liiteasiakirjassa.

Kukin osapuoli on yhteistyön onnistumiseksi velvollinen voimassa olevan lainsäädännön puitteissa jakamaan sen hallussaan olevia hyvinvoinnin ja turvallisuuden ja terveydenedistämiseen sekä yhteistyöhön tarvittavia tietoja toistensa kanssa.

Neuvottelu on kerran valtuustokaudessa ja tapaamiset alueittain kerran vuodessa. Neuvottelun ja tapaamisten koollekutsujana toimii hyvinvointialueen kehittämisjohtaja.

6.2. Operatiivinen taso

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen

Kunnalla ja hyvinvointialueella on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy muihin lakisääteisiin tehtäviin. Molemmilla on kokonaisvastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyvästä valmistelusta ja toteuttamisesta, valmistelun ja toimeenpanon johtamisesta ja yhteensovittamisesta sekä seurannasta ja raportoinnista.

Kunnan ja hyvinvointialueen on nimettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutaho sekä toimittava hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä yhteistyössä ja tuettava toisiaan asiantuntemuksellaan.

Kunnan ja hyvinvointialueen on otettava päätöksenteossaan huomioon päätöstensä arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin. Lisäksi niiden seurattava elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Lisäksi on raportoitava hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain. Lisäksi on valmisteltava valtuustolle valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja -suunnitelma.

Kunnan ja hyvinvointialueen nimeämät hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen vastuutahot kokoontuvat vähintään 2 kertaa vuodessa. Lisäksi voidaan käydä tarvittaessa neuvotteluja kunnan ja hyvinvointialueen kahdenkeskisistä asioista, jolloin neuvottelijat valitaan tilanteen mukaisesti. Koolle kutsujana on kunta.

6.3. Alueellinen hv-koordinaattoriverkosto

Hv-koordinaattorit kokoavat yhteen tilannekuvan pohjalta esiin nousevat hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen sekä turvallisuuden ilmiöt, tavoitteet ja niihin liittyvät toimenpiteet. Nämä toimivat sekä strategisen että kumppanuustason neuvotteluiden pohja-aineistona.

Hv-koordinaattorit kokoontuvat 6-8 kertaa vuodessa. Kokoontutsujana on hyvinvointialueen kehittämissyksikkö. Tarvittaessa työkokouksia voi olla enemmän esimerkiksi teemakohtaisesti.

6.4. Kumppanuuden taso

6.4.1. Alueelliset kumppanuusryhmät

Hyvinvointialueen on neuvoteltava vähintään kerran vuodessa yhdessä alueensa kuntien sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevista tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta.

Molempien on myös edistettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.

Alueellisissa kumppanuusryhmissä on edustettuna keskeiset hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen sekä turvallisuuden toimijat hyvinvointialueelta, kunnista, maakuntaliitosta, järjestöistä, seurakunnista, yritys- ja elinkeinoelämästä. Alueellisille ryhmille valitaan puheenjohtajat.

Kerran vuodessa järjestettävässä neuvottelussa sovitaan hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman konkreettisista ja vaikuttavista toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta.

Tapaamisissa varmistetaan tiedonkulku ja käsitellään elintapoihin, mielen hyvinvointiin, ehkäisevään päihdetyöhön, arjen toimintakykyyn, turvallisuuteen, osallisuuteen liittyviä keskeisiä ilmiöitä ja niihin kytkeytyviä vaikuttavia toimenpiteitä sekä tarvittavia muita keskeisiä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen teemoja.

Neuvottelu on kerran vuodessa ja tapaamisia on 1-3 kertaa vuodessa.

Koollekutsujana on hyvinvointialueen kumppanuuspäällikkö yhteistyössä kuntien kanssa.

6.4.3. Pohjois-Karjalan hyvinvoinnin kumppanuusryhmä

Pohjois-Karjalan hyvinvoinnin kumppanuusryhmä on hyvinvointialueen ja maakuntaliiton yhteinen, joka kokoaa yhteen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä turvallisuuden tiedon ja suuntaa strategisesti alueellisten kumppanuusryhmien toimintaa. Ryhmä toimii lisäksi yhteistyölinkkinä viranomaistoimijoiden, kuntien, hyvinvointialueen, ammatillisen ja korkea-asteen koulutuksen sekä sidosryhmien välillä.

Pohjois-Karjalan hyvinvoinnin kumppanuusryhmään valitaan edustajat alueellisten kumppanuusryhmien keskeisistä hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen sekä turvallisuuden toimijoista sekä ELY:n, TE-palveluiden, KELA, AVI:n, poliisin sekä ammatillisen ja korkea-asteen koulutuksen edustajat.

Ryhmä kokoontuu neljä kertaa vuodessa. Yhteyshenkilöinä toimivat maakuntaliiton hyvinvointi- ja koulutusasiantuntija sekä hyvinvointialueen kumppanuuspäällikkö. Koollekutsujana on maakuntaliiton hyvinvointi- ja koulutusasiantuntija.

7. Muut yhdyspinnat

7.1. Varautuminen

Kunnalla ja hyvinvointialueella on lakisääteinen velvollisuus varautua häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin. Organisaatioiden yhteistoiminnalla on olennainen merkitys varautumistoimenpiteiden toimivuuteen ja kustannustehokkuuteen. Yhteinen varautuminen perustuu luottamukselliseen tietojenvaihtoon, suunnitteluun, etukäteisvalmisteluihin, kouluttautumiseen ja harjoitteluun.

Varautumisen yhteistyössä kaikilla tasoilla hyödynnetään ensisijaisesti Pohjois-Karjalan alueen käytössä olevia varautumisen rakenteita (Valmiusfoorumi, valmiussihteeristö, paikalliset valmiusryhmät) sekä teemakohtaisia operatiivisia rakenteita. Edellä mainittujen rakenteiden koordinoinnista vastaa Pohjois-Karjalan pelastuslaitos.

Kunnan ja hyvinvointialueen on lisäksi nimettävä varautumisen vastuutaho toimialoittain.

Kunnan ja hyvinvointialueen välillä sovitaan erikseen Pelastuslain (28.12.2018/1353) 27 § 2. momentin mukaisesta kunnan valmiussuunnittelun tukemisesta. Lisäksi voidaan toteuttaa tarvittaessa muita erillisiä varautumistoimenpiteitä.

7.2. Asukkaiden työllistymisen ja työkyvyn edistäminen

Osapuolten yhteisenä tavoitteena on asukkaiden työllistymisen ja työkyvyn edistäminen kartoittamalla asukkaiden palvelutarpeita ja yhteensovittamalla sosiaali- ja terveydenhuollon sekä työllisyyttä edistäviä palveluita. Palvelujen yhteensovittamisessa huomioidaan osapuolten lakisääteiset vastuut sekä vapaaehtoisesti tuotettavat palvelut asukkaan katkeamattomien palvelupolkujen muodostamiseksi.

Osapuolten välisestä yhteistyöstä ja yhdyspintapalvelujen asukaslähtöisestä yhteensovittamisesta sovitaan tarvittaessa erillisellä yhteistyösopimuksella, jossa määritellään tarkemmat seurannan mittarit.

Kunnan työllisyyspalvelujen ja hyvinvointialueen yhdyspintapalveluja ovat:

1. Työllisyyttä edistävä monialainen yhteispalvelu (TYP), vuoden 2025 alusta monialaisen tuen yhteistoimintamalli. Lakisääteinen palvelu, jonka toteuttamisesta sovitaan erillisellä yhteistyösopimuksella.
2. Työ- ja toimintakyvyn selvittelyyn liittyvät palvelut
Kunnan työllisyyspalvelujen laajuudesta riippuen kunnan tehtävänä on asiakkaan palveluohjaus sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin, työelämäasiantuntemuksen tarjoaminen osaksi asiakkaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelua sekä asiakkaan kokonaisprosessin koordinointi. Hyvinvointialueen tehtävänä on tuottaa asiakkaan työ- ja toimintakykyyn liittyvää tietoa järjestämällä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita. Myös kunnalla on mahdollisuus tuottaa työ- ja toimintakyvyn liittyvää arviointitietoa osana työllistymistä edistäviä palveluitaan.
3. Kuntouttava työtoiminta

Kuntouttava työtoiminta on sosiaalipalvelu, jonka järjestämisestä vastaa hyvinvointialue. Kuntouttavan työtoiminnan palvelu sisältää asiakkaan työllistymistä tukevaa toimintaa, minkä järjestämisessä on mahdollisuus hyödyntää kunnan työllisyyspalvelujen palvelutarjontaa.

4. Työttömien aktivointiin liittyvien lakisääteiset palvelut
Työllisyyden kuntakokeiluun osallistuvat kunnat sopivat hyvinvointialueen järjestämien aikuissosiaalityön palvelujen kanssa kuntakokeiluasiakkaiden aktivointisuunnitelmien laatimiseen liittyvästä yhteistyöstä.
5. Matalan kynnyksen ohjauksen, neuvonnan ja tuen toteuttaminen.
Osapuolilla on mahdollisuus tarjota matalan kynnyksen ohjaus-, neuvonta ja tukipalveluitaan esimerkiksi jalkautumalla toisensa toimitiloihin.
6. Yhteiset kehittämishankkeet työllistymisen ja työkyvyn edistämiseksi
Osapuolilla on mahdollisuus hakea ja toteuttaa yhteisiä kehittämishankkeita eri rahoituskanavia hyödyntäen.

Osapuolet voivat perustaa operatiiviseen toimintaan keskittyvän työllisyyden yhdyspintaryhmän, jonka tehtävänä on suunnitella ja arvioida yhdyspintapalvelujen asukaslähtöistä toteutumista sekä niiden vaikuttavuutta. Ryhmän toiminnasta ja kokoonpanosta sovitaan erikseen.

7.3. Ulkomailta muuttavien uusien kuntalaisten asettautumisen ja kotoutumisen edistäminen

Osapuolten yhteisinä tavoitteina on maahan ja kuntaan muuttaneiden sujuva asettautuminen, kiinnittyminen alueelle sekä työllistyminen. Tavoitteet ovat luonteeltaan monialaisia ja edellyttävät tiivistä yhteistyötä sekä selkeitä vastuita ja yhteistyörakenteita. Tavoite on merkittävä maakunnan elinvoimaisuuden ja väestön kasvun näkökulmasta.

Kunnalla on jatkossa kokonaisvastuu kotoutumista edistävien palvelujen järjestämisestä ja pakolaisten vastaanotosta. Kotoutumista edistäviä toimenpiteitä ja palveluja järjestetään kotoutumislain mukaan osana kunnallisia peruspalveluja ja työ- ja elinkeinohallinnon palveluja sekä muina kotoutumista edistävinä toimenpiteinä.

Hyvinvointialue vastaa sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisestä sekä sosiaali- ja terveyspalveluihin liittyvästä neuvonnasta. Sosiaali- ja terveyspalveluista säädetään niitä koskevassa yleis- ja erityislainsäädännössä. Nämä, kaikille hyvinvointialueen asukkaille tarkoitetut palvelut, tukevat osaltaan kotoutumista.

Kunnan on kuultava hyvinvointialuetta laadittaessa tai päivitetessä pakolaisten vastaanoton sopimusta ELY-keskuksen kanssa ja mikäli sopimuksen puitteissa vastaanotettavilla pakolaisilla ennakoidaan olevan erityisiä sosiaali- ja terveydenhuollon tarpeita.

Alaikäisenä ilman huoltajaa tulleiden asumisen järjestämisvastuu on hyvinvointialueella. Kotoutumislain mukaisesta aikuistumisen tuesta vastaavat hyvin-

vointialue ja kunta yhdessä omien järjestämisvastuidensa mukaisesti. Hyvinvointialue vastaa perheryhmäkodin perustamisesta. Ennen perheryhmäkodin perustamista hyvinvointialueen on kuultava kuntaa.

Kunnan ja hyvinvointialueen välisestä yhteistyöstä ja yhdyspintapalvelujen asukaslähtöisestä yhteensovittamisesta sovitaan tarvittaessa erillisellä yhteistyösopimuksella, jossa määritellään tarkemmin operatiivinen työnjako ja seurannan mittarit.

Osapuolet voivat perustavat operatiiviseen toimintaan keskittyvän työryhmän, jonka toiminnasta ja kokoonpanosta sovitaan erikseen.

8. Yhteistoiminnan käytännön pelisääntöjä

Kokouksista ei makseta kokouspalkkioita ja kilometrikorvauksia, vaan jokainen yhteistyötaho kustantaa omien edustajiensa kulut. Kokousten järjestäjätaho maksaa kokousten järjestämiskustannukset (tilavuokrat ja tarjoilut).

9. Viestintä

Viestinnällinen vastuu on kokouksen koollekutsujalla. Kaikkien osapuolten viestintäorganisaatiot osallistuvat käytännön viestinnän jatkotoimiin, kuten tiedotteiden jakoon, www-sivujen päivityksiin, ohjelmien ja suunnitelmien viestintään.

10. Seuranta

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen, Pohjois-Karjalan maakuntaliiton ja kuntien välistä yhteistyötä ja sen tavoitteiden onnistumista seurataan vuosittaisissa strategisissa tapaamisissa, jotka pidetään toukokuussa.

11. Sopimuksen voimassaolo

Sopimus on voimassa x.x.2023-31.12.2024. Ryhmien kokoonpanoa, käsiteltäviä teemoja ja asiakokonaisuuksia voidaan tarvittaessa yhteisesti sopimalla muuttaa. Päätös jatkamisesta tehdään ennen sopimuskauden päättymistä.

Päiväys

Allekirjoitukset

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

Heinäveden kunta

Ilomantsin kunta

Joensuun kaupunki

Juuan kunta

Kiteen kaupunki

Kontiolahden kunta

Lieksan kaupunki

Liperin kunta

Nurmeksien kaupunki

Outokummun kaupunki

Polvijärven kunta

Rääkkylän kunta

Tohmajärven kunta